

LJUDSKI GLAS

P. n. Licealna knjižnica
Ljubljana
Stroßmayerjeva ul.

GLASILO „KMETSKO DELAVSKE ZVEZE“.

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, na mesec K 3.50; posamezna številka K 1.—. Inserati po dogovoru.

Vse dopise in pošiljatve za „Ljudski Glas“ in K. D. Z. je frankirati in naslavljati: Ljubljana, poštni predal 168. — Tajništvo K. D. Z. se pa nahaja v Ljubljani, Kongresni trg št. 9.

Kriza in korita.

V Belgradu je zopet kriza. Klerikalci in liberalci, ki so tvorili doslej vlado, so se skregali, posledica je, da je morala takozvana »koncentracijska vlada« odstopiti.

Pripravljala se je kriza že dolgo. Nadtim slovenskim klerikalcem pod vodstvom kaplana dr. Korošca je postalo neprijetno, da morajo deliti svojo moč z liberalci, mislilo namreč še vedno, da so oni gospodarji vsega sveta, kakor v nekdanjih Šušteršičevih časih, zato so že dolgo časa gledali, kako bi izrinili od vladnih korit liberalce in žrli iz njih sami. Liberalci so bili sicer zelo pohlevni, končno so se pa vendarle naveličali klerikalnih nesramnosti in prišla je — kriza. Ministrski predsednik Vesnić je podal regentu demisijo vse vlade in regent jo je sprejel.

Par ur nato so se pa že oboji pokesali svojega dela, bali so se, da bi hodi vladni morda sploh ne bili več zastopani in bi bili s tem ob korito. Kaj tedaj storiti? Pot je lahka. Sestaviti zopet »koncentracijsko« vlado, to se pravi, razdeliti si zopet lepo med seboj korita, saj navsezadnje gre mnogo mirnih puškov k enem koritu. To bodo sedaj naibžje zopet storili, isti, ki so vladali preje, bodo vladali zopet sedaj, klerikalci in liberalci si bodo razdelili lero koritca in mirno žrli iz njih ti ljudstvo boš na plačevalo in to bodo nazivali novo »koncentracijsko« vlado, združitev vseh »narodnih sil« i. t. d.

Ljudstva pri tem seveda ne vpraša nihče, če je ono zadovoljno s tako vlado, če je ono zadovoljno plačevati še dalje bogata in mastna korita našim klerikalnim in liberalnim slepariem.

Povsod po svetu so se po vojni že vršile volitve, ponekod že celo dvakrat, le v naši blaženi Jugoslaviji še ne. Klerikalci in liberalci se boje za svoja koritca, zato jih nočejo razpisati.

Pa dolgo ne bo šlo več tako. Preteali sleje bo šlo naše ljudstvo na volišče in bo z volivnim listkom v roki jasno povedalo, da je sito te liberalno-klerikalne komedije in da hoče vlado, ki bo iz ljudstva in za ljudstvo.

Kako izbojujemo socialistično občino?

Da je socialno demokratična občina nujno potrebna, to bo sedaj gotovo vsakemu jasno. Treba je pa seveda tudi, da tako občino tudi res dobimo.

Kako?

S tem, da jo izbojujemo! Bolj nego kdaj popreje, je danes resničen prego-

vor: Vsak je svoje sreče kovač. Ljudstvo si je že doslej s svojo socialno demokratično stranko priborilo ogromno pravic, zato je le treba, da gre no tej poti dalje, do končne zmage.

Samooobsebi je umevno, da dosedanj klerikalni in liberalni magnati ne bodo izročili občinskega gospodarstva sami od sebe in rade volje v roke ljudstva. Upirali se bodo z vsemi silami, zlasti še zato, ker čutijo, da imajo v svojih rokah veliko moč, to je denar in pa zato, ker je na njihovi strani vendar le še precej zapeljanega in nezavednega ljudstva, ki drži z njimi, deloma zato, ker ga prisilijo, deloma pa zato, ker ni podučeno.

Klerikalci imajo na svoji strani poleg vsega še drugega močnega zaveznika, to je vero. Naše ljudstvo je po svoji veliki večini verno in to znajo klerikalci dobro izrabiti v svoj prid. Obrekujejo in lažajo zlasti o naši stranki, da je protiverska, da hoče podreti vse cerkve in pobiti vse duhovnike, čeprav dobro vedo, da je to le grda laž. Mi smo gospodarska stranka, ki se za verska vprašanja ne brigamo in pravimo, da naj veruje vsak, kar mu drago, ker bo vsak sam dal odgovor za to. Mi ne vsiljujemo nobenemu vere in jo ne jemljemo, ker pravimo, da vera ne spada v politično življenje, ampak v srce.

Boi za občino bo torej hud, ker bomo imeli opraviti z številnimi in močnimi nasprotniki.

Tega se pa seveda nikakor ne smemo ustrašiti, zlasti tedaj ne, če si bomo znali poiskati za ta boi pravilno orožje.

Katero pa je to orožje?

Odgovor je kratek: organizacija! Človek sam ne zmora ničesar, on je le listič brez moči, s kolim se lahko igra, va poljubno vsaka najneznatnejša sapica. Tudi množica, masa, če ni organizirana, še ne pomenja ničesar, ker je kakor čreda, brez vodstva in brez ciljev. Uspehe more dosežati šele organizirano ljudstvo, organizirana masa.

Le poglejte delavce po mestih, kaj so si oni že vse priborili s svojimi trdnimi in vzornimi političnimi, gospodarskimi in strokovnimi organizacijami. Še pred nekaj desetletji so bili brezpravna rača, s kojo so počeli kapitalisti, kar se jim je poljubilo, pa jih pogledajte danes.

Enako se mora organizirati tudi revno in delavno ljudstvo po deželi, ker le tedaj si bo moglo izbojevati svoje svete pravice, le tako bo moglo revno ljudstvo iztrgati občinsko gospodarstvo iz rok dosedanjih klerikalnih in liberalnih mogotcev in ga dobiti samo v roke. V vseh velikih političnih in socialnih bojih je vedno zmagoval le oni, ki je bil bolje organiziran.

Tudi naše revno ljudstvo po kmetin ima že tako lastno organizacijo, to je »Kmetско delavsko zvezo«, ki ustanavlja podružnice po vseh občinah, čna naiglavnejših nalog teh podružnic »Kmetско delavske zveze« po deželi in pa krajevnih organizacijah Jugoslov. soc. demokratiške stranke po mestih in industrijskih krajih je, da vodi organiziran boi za gospodarstvo revnega delavnega ljudstva v občinskem gospodarstvu.

Dolžnost vsega zavednega revnega ljudstva je tedaj, da se pridruži tem organizacijam in tako pomaga bojevati boi za pravice delavnega ljudstva in s tem za svoje pravice.

S temi svojimi organizacijami bo potem revno delavno ljudstvo enotno nastopilo odločilni boi za občinsko gospodarstvo.

Predno pa govorimo o tej stvari dalje, moramo seveda dobro vedeti, kako bomo volili in kako se nam je ravnati, da bo v boju za občinsko gospodarstvo revno delavno ljudstvo tudi res zmagalo?

Železničarji in K. D. Z.

Že dolgo časa opažamo, da so najpridnejši delavci v naši »Kmetско delavski zvezi« ravno železničarji. To je popolnoma prav in tudi več kot umljivo.

Železničar tam zunaj na progi živi osamljen med kmetским ljudstvom, največkrat si postavi s pristradanimi prihranki kako baito, in dokupi kako niivico, zato postane polagoma tudi sam napol železničar, napol kmet-baitar in kot tak seveda spada v našo K. D. Z.

Železničarji so elita naše socialistične stranke že od nekdaj. Oni so bili vedno pridni in navdušeni prvoboritelji socializma, žal pa, da so bili le kaplja v klerikalnem moriu, zato so bili tudi svoi bol popolnoma »brez upa zmage.« V velikih mestih, kjer je nakopičeno tisoče proletariata, je kaj drugega, a železničarji tam zunaj na deželi se niso imeli nasloniti na nikogar. Vsa naša politična organizacija je bila šibka, zato tudi krušni boi železničarjev ni imel onega močnega ozadja, kakor bi ga imel lahko sicer, če bi imeli mi naprimer v državnem zboru močno četo socialističnih poslancev.

Če hočelo železničarji doseči svoje zahteve v polni meri, tedaj je neobhodno potrebno, da se z vsemi močmi posvetijo tudi političnemu delu in skušajo utrditi našo stranko v najširših plasteh ljudstva. To je pa na deželi mogoče edino v naši K. D. Z. Lastna korist sili tedaj železničarje, da posvete po deželi svoje moči naši K. D. Z.

Železničari kot najstarejši in najizurjenetši del naše stranke bi morali biti zunaj kakor nekaki misijonariji socializma. Oni so stara izvežbana organizacija, v kateri so organizatorični deli, zato je samobesedi umevno, da bi morali igrati oni po deželi nekako isto vlogo, kakor jo igrajo za klerikalce faimoštri in kaplani. Oni bi morali biti učitelji in pomočniki organizacij revnega kmetijskega ljudstva, ki še ni valeno organizacije in poslov v organizaciji.

Kdor vse to natanko premisli, bo takoj videl kaka hvaležna naloga čaka naše vrle železničarje v naši K. D. Z. Mnogi se tega že v polni meri zavedajo in pridno sodelujejo pri naših krajevnih organizacijah.

Vabimo še vse ostale, ki so doslej stali bolj ob strani, da zastavijo vse moči v korist naši K. D. Z. saj bo to v neizmerni prid našemu revnemu kmetijskemu ljudstvu, železničarjem samim in zlasti pa — socializmu.

Železničari, zavedajte se, da ste vi naši misijonariji, od vas je v največji meri odvisna zmagà naše stranke med vsem slovenskim ljudstvom. Vi morate biti očete naših krajevnih organizacij. Zberite se vsi kar vas živi tam zunaj na prosti okrog naše K. D. Z. in jo zanesite v sleherno občino. Če naredite to, bode s tem izbojevana tudi vaša železničarska zmagà.

Kako bomo volili?

(Konec)

Konec glasovanja

§ 33.

Oddajanje glasov je skleniti ob določeni uri. Vendar se od glasovanja ne smejo izključiti volilci, ki so prišli še pred določeno sklepno uro k volitvi v volilni prostor ali v čakalnico.

Štetje glasov.

§ 34.

Ko je glasovanje končano, mora volilna komisija na volišču prijeti skrutinij (štetje glasov).

Pred skrutinijem pomeša predsednik volilne komisije glasovnice v volitveni posodi; potem se vzamejo glasovnice iz posode in se seštejejo.

Nato ugotovi volilna komisija število glasovnic, oddanih za vsako izmed veljavnih kandidatnih list.

Končno se še seštejejo vse neveljavne glasovnice.

V volilni zapisnik je posebe vpisati:

- a) število volilnih upravičencev,
- b) število oddanih glasovnic,
- c) število oddanih veljavnih glasovnic, ki pripadejo vsaki veljavni kandidatni listi,
- č) število vseh neveljavnih glasovnic.

Kedaj je glasovnica veljavna?

§ 35.

Veljavne so le one glasovnice, ki jih je izdalo županstvo ali okr. glavarstvo in imajo uradni pečat, na prvem mestu glasovnice mora biti označena kandidatna lista, za katero glasuje volivec. Vsi popravki na glasovnici so neveljavni.

Konec volitev.

§ 36.

Po končani volitvi zaključi volilna komisija volilni zapisnik, ki mora obsežati tudi sklepe volilne komisije. Volilni zapisnik, glasovalni zamek, volilne imenike in prepise volilnih imenikov podpisujejo vsi člani volilne komisije.

Volilne spise razen onih na glavnem volišču je zapečatiti in pod nadzorstvom predsednikovim ali pod nadzorstvom drugega za to določenega člana prenesti na glavno volišče.

Tam se morajo volilni spisi vseh volišč odpreti in volilna komisija glavnega volišča mora skupni izid po uspehu glasovanj, ki so jih ugotovile posamezne komisije, dognati in vpisati v volilni zapisnik.

Kako se izračuna izid volitev?

§ 37.

Skupna vsota veljavno oddanih glasov se razdeli z za eno zvišanim številom občinskih odbornikov, ki jih je voliti. Če se pri tej delitvi pokaže ostanek, se mora dobljeno število zaokrožiti na prvo večje celo število; če pa ni ostanka, je dobljeno število zvišati za eno.

Zadnje število je volilno število.

Nato se razdele z volilnim številom števila glasovnic, ki se glase na posamezne veljavne kandidatne liste. Tako dobljeno celo število pokaže, koliko občinskih odbornikov pripade posamezni veljavni kandidatni listi.

§ 38.

Ako vsota teh odborniških mest, pripadlih posameznim kandidatnim listam, ne doseže števila vseh odborniških mest, ki jih je oddati, se prvo preostalo mesto prideli oni kandidatni listi, ki je dobila največ glasov, ako njen preostanek pri deljenju preseže polovico volilnega števila. Ako ni tega pogoja, se prideli prvo preostalo odborniško mesto oni kandidatni listi, ki ima pri deljenju največji preostanek. Istotako je nadaljnja preostala mesta zaporedoma odkazati onim kandidatnim listam, ki imajo nadaljnje največje preostanke.

Ob enakem številu glasov odloči žreb.

§ 39.

Na vsaki kandidatni listi je izvoljenih toliko obč. odbornikov, kolikor jih odpade nanjo po zgorajšnjem računu in sicer po vrsti, kakor so vpisani v kandidatni listi.

§ 40.

Enako so izvoljeni tudi tisti namestniki, ki so vpisani na kandidatni listi v isti vrsti.

Kako se razglasi izid volitev?

§ 41.

Ko se ugotovi izid volitev, se takoj z nabiti listi objavi v občini.

Neveljavno izvoljeni odborniki.

§ 42.

Če je bil izvoljen kdo, ki nima za to pravice, se pokliče v obč. odbor na njegovo mesto njegov namestnik. Enako je z onimi, ki izvolitve ne sprejmejo.

Pritožbe proti volitvam.

§ 43.

Zoper izid volitve se sme pritožiti vsak volilec, in sicer zaradi nezakonitega postopanja pri volitvi.

Prav tako sme vsak volilec zahtevati, da se razveljavi izvolitev takih oseb, ki nimajo volilnosti.

Ugovori, ki se tičejo postopanja pri pripravi za volitev (reklamacijsko postopanje), tu niso več dopustni.

Ugovore zoper postopanje pri volitvah je vlagati v roku osmih dni potem, ko se je razglasil izid volitve, pri županu.

Te ugovore je z vsemi volitvenimi spisi tekom osmih dni po okrajnem glavarstvu predložiti deželni vladi, katere razsodba je končno veljavna.

IV. oddelek.

Volitveno nadzorovalno oblastvo.

§ 44.

Ako se pri volilnih pripravah ali pa med volitvijo samo gde nezakonitosti, ima politično oblastvo dolžnost, ukreniti vse, kar je potrebno, da se nezakonitosti takoj odpravijo. Sploh pa sme, če se gde velike nerednosti, odrediti, da prevzame vsa opravila, ki pripadajo županu, posoben volilni komisar.

II. poglavje.

Kako se volijo župan, podžupan in občinski svetovalci.

§ 45.

Po končanih volitvah občinskega odbora je voliti župana in, ako to predpisuje občinski red, podžupana in občinske svetovalce.

K tej volitvi, katero je izvršiti pod predstvom po letih najstarejšega občinskega odbornika, je proti dostavnici povabiti vse člane občinskega odbora z dodatkom, da tisti, ki brez veljavnega izgovora ali ne pridejo, ali pred končano volitvijo odidejo, izgube svoj odborniški posel in tri leta ne smejo biti izvoljeni ter da vrhutega na občinsko korist plačajo globo, katero sme občinski odbor naložiti do 500 kron.

Zoper kazensko razsodbo ni dopuščena nobena pritožba.

§ 46.

Zastopnik okr. glavarstva se sme udeležiti volitve, da pazi na zakonitost volilnega postopanja.

Kdo ne sme biti župan?

§ 47.

Za župana (podžupana) in občinske svetovalce se smejo voliti le občinski odborniki. Izvzeti so:

1. aktivni javni nameščenci,
2. duhovniki in
3. ženske.

Nadalje si istočasni člani občinskega starejšinstva (župan, podžupan, občinski svetovalci) ne smejo biti v I. ali II. kolenu v sorodstvu ali v svaštvu.

Kako se voli župana?

§ 48.

Najprej se voli župan z nadpolovično večino glasov. Navzoča mora biti vsaj polovica odbornikov. Če se pri dvakratni volitvi ne doseže polovice glasov, se voli v tretjič po ožji volitvi.

Pri ožji volitvi smejo volilci svoje glasove oddati samo tistima dvema odbornikoma, ki sta pri drugem glasovanju dobila največ glasov. Drugi glasovi so neveljavni. Voliti je vselej z glasovnicami. Žreb vzdigne predsednik. Ako bi izvoljenec ne sprejel volitve, je najdalje v osmih dneh opraviti novo volitev.

§ 49.

Enako se vrši volitev podžupana.

Volitev občinskih svetovalcev.

§ 50.

Po volitvah župana in podžupana se vrše volitve občinskih svetovalcev, če predpisuje to občinski red. Vsak odbornik napiše toliko imen, kolikor obč. svetovalcev je treba voliti. Za te volitve veljajo podobne določbe, kakor za volitev župana (§ 48).

§ 51.

Občinski svetovalec ne sme biti županu v sorodstvu ali svaštvu.

§ 52.

O volitvi župana (podžupana) in občinskih svetovalcev je sestaviti zapisnik, ki ga morajo podpisati predsednik, dva občinska odbornika in zapisnikar.

Pritožbe zoper volitev župana.

§ 53.

Zoper nepravilno volitev župana se vlagajo pritožbe na okr. glavarstvo tekom 8 dni.

§ 54.

Če se izprazni mesto župana ali obč. svetovalcev med volilno dobo, se volijo iznova po zgorajšnjih določbah.

III. poglavje.

Volilna dolžnost.

Vsak mora voliti.

§ 55.

Vsakdo, ki je po tem volilnem redu poklican izvrševati volilno pravico za volitev občinskega

odbora, je dolžan pri volitvah občinskih odbor-
nikov ali namestnikov priti na določeni volilni
dan v času, določenem za glasovanje, k volilni
komisiji in oddati uradno glasovnico.

Kazni.

§ 56.

Kdor se brez opravičenega razloga odtegne
svoji volilni dolžnosti, se kaznuje z globo 20 do
200 kron.

Pri odmeri kazni je upoštevati osebne raz-
mere in gospodarski položaj volilnega upravl-
čenca. Ako se prestop ponovi, je odmeriti višjo
kazen.

§ 57.

Razlogi, kateri volilca, ki se volitve ni ude-
ležil, opravičujejo, so zlasti:

1. ako volilec vsled bolezni ali slabotnosti ne
more priti na volišče;

2. ako volilca zadrže uradne ali sicer neod-
ložljive stanovske dolžnosti;

3. ako je volilec na potovanju izven Slo-
venije;

4. ako volilca zadrže prometne ali druge ne-
premagljive okoliščine.

Poleg tega niso zavezani volilni dolžnosti re-
dovniki in redovnice.

§ 58.

Pravico kaznovanja ima okrajno politično
oblastvo, oziroma mestni magistrat, katerima je
v ta namen poslati prepis volilnega imenika.

§ 59. in 60.

Politična oblast izda volilcu, ki ni prišel k
volitvam, kazenski nalog. Ako se v 8 dneh ne
opraviči, mora plačati določeno kazen.

§ 61.

Globe se izterjajo po politični izvršbi.
Globe se ne smejo izpreminjati v zaporne kazni.

Globe se stekajo v občinski sklad.

IV. poglavje.

Zaključne določbe.

Volitev onih, ki nimajo domovinske pravice pri nas.

§ 62.

One osebe našega rodu in jezika, ki nimajo
domovinske pravice v Jugoslaviji, smejo voliti
in biti voljene dotlej, dokler ni potekel 6 mesečni
rok za optiranje našega državljanstva.

Osebe iz plebiscitnega ozemlja na Koroškem
smejo voliti samo tedaj, ako imajo pravico za
optiranje našega državljanstva.

Državljeni naše države, ki imajo pravico
optirati za državljanstvo kake tuje države, ni-
majo volilne pravice, dokler ni potekel enoletni
rok za optiranje.

§ 63.

Občinski odborniki, izvoljeni po tem volilnem
redu, so člani občinskega odbora v smislu zak-
onov, veljavnih za občine. Volilke imajo vse iste
pravice, kakor volilci.

§ 64.

Vsi stari volilni redi, ki so veljali doslej za
Slovenijo, so s tem razveljavljeni.

§ 65.

Ta naredba dobi moč z dnem razglasitve.
Naš minister za notranje zadeve naj izvrši
ta ukaz.

V Beogradu, dne 15. maja 1920.

Aleksander s. r.

Minister za notranje zadeve:

M. Trifković s. r.

Tak je torej ta novi volilni red, ki ga
morajo vsi naši somišljeniki seveda poz-
nati, zlasti dobro pa vsi naši zaupniki, da
se bodo vedeli natanko po nem ravnati.
Saj je zmaga borostu odvisna le od tega.

Že zgoraj smo poudarili, da ta vo-
lilni red, ki so ga ustvarili klerikalci, ni-
kakor ni vzoren in ne odgovarja našim
zahtevam, ker tenta nebrot pravice rev-
nega ljudstva in še vedno varuje v prvi

vrsti koristi klerikalnih gruntariev, a za
enkrat je veljaven in morali se bomo po-
nem ravnati. Od naše zmage pri volitvah
je odvisno, če bomo izbojevali pozneje
pravičnega.

Zlasti opozarjamo tu na velikansko
krivico, ki so jo prizadeli s tem volilnim
redom naši klerikalci ubogim poslom, ker
so določili, da sme voliti le oni, ki stanuje
v občini stalno že — 1 leto. S tem so oro-
bali klerikalci uboge posle in delavce
volivne pravice. Seveda klerikalni grun-
tar ne pusti, da bi sedel poleg njega tudi
ubogi hlapec. Mi smo zahtevali, da naj
zadostuje 3 mesečno bivališče.

Vključ vsem zavilaniem pa novi vo-
lilni red omogočuje revnemu ljudstvu, da
si izbojuje pri občinskih volitvah mnogo
svojih pravic, zato bo šla naša stranka
novejšod z vsemi silami v volilni boj.

Zmagali bomo, ker moramo zmagati.
Od naših krajevnih organizacij, od zaup-
nikov in vseh somišljenikov je pa odvisno,
kako bomo zmagali. V to svrhu se mora-
mo pripraviti na volitve z vsemi močmi.

Dopisi.

Iz Rogatca.

Gospod dekan! Ker s svojo politično
huiskarijo nikakor ne nehati in ste se
spravili zadnje čase pri oznanjevanju
»božje besede« tudi na naš konsum, ki štiti
revno ljudstvo pred nesramnim odiranjem
vaših klerikalnih štacunariev, dovolite, da
vam odgovorim par besed.

Kričite in zabavljate le zato, ker se
Vašemu kaplančku ni posrečilo osnovati
klerikalnega konsuma. Dobili ste jih le 15.
Ljudstvo vam ne gre več na limanice, za-
to taka strašna jeza. Eden izmed razočar-
anih gospodov jo je popihal kar v klo-
ster, ko je uvidel, da ne bo s kšeftom ni-
česar. Ljudstvo vas preveč dobro pozna,
kako plačujete svoje posle. Naj vsak vpra-
ša Vašega hlapca Št., kolik zaslužek ima
pri vas, potem bo videl, ali velja za vas
risti Kristusov izrek, ki pravi: »Delavcem
in najemnikom zaslužek odtrgavati...«
Učili ste se sv. pismo, zato veste, kaj vas
čaka po smrti. Grozite nam socialistom s
hudičem in peklom, a mi se zavedamo, da
ni to še prav noben greh, če nočemo praz-
niti vaše nenasitne malhe. Poglejte dalje,
kako plačujete Vašega ubogega organi-
sta? Ali vam trgovina s soljo tako malo
nese?? Kaj ste pri galici, ki so jo naročili
zapeljani kmetje pri vas, tudi premalo za-
služili? Vzemite vse to, g. dekan lepo na
znanje, držite se svojih cerkvenih opravil,
sicer pa držite jezik za zobmi in pušite v
miru zlasti nas socialiste in naš konsum,
sicer izveste še kaj več.

Josip Kores.

Iz Čateža ob Savi.

Razmere pri nas so vedno bolj nezno-
sne. Včasih si je kupil pri nas lahko vsak
mali posestnik dovoli krme. Mislili smo,
ko dobimo lastno državo in bo izvedena
agrarna reforma, bo še lažje. Pa zmotili
smo se. Za agrarno reformo ni nihče več
razum socialistov, klerikalci in liberalci so
jo pa izdali. Pri nas je bila pred kratkim
dražba graščinskega sena. Vse so imeli v
rokah samostoini liberalni gruntarji in so
si razdelili lepo med seboj, mi mali kmetje,
ki smo kosili tam že 50 let, smo pa ostali
praznih rok. Liberalni samostoini veri-
žijo sedaj s tem senom po Zagrebu, naša
živinica pa krepava od gladi. Samo »sa-
mostoini« paznik brežiške graščine sam
ima do polovice travnikov in veriži po Hr-
vaškem s senom. Kje je tu pravica? Kaj
pravi klerikalna deželna vlada in liberalno
poverništvo za agrarno refomo? Zapom-
nili si bomo to za volitve.

Pesnica.

Svarilo!

Iz klerikalnega tabora se je izvalila
vest, da sva pridržala pobrano članarino
za K. D. Z. podpisana zase. Izjavljava, da
je to nesramna laž in bodeva vsakega to-
žila, ki bi se upal še tako ostudno blatiti
poštene ljudi. Nabrano članarino sva do
zadnjega vinaria odračunala okrognemu
taništvu K. D. Z. v Maribor, odslej jo bo-
va pa v smislu pravil pošiljala osrednjemu
taništvu v Ljubljano. To v svarilo vsem.
— Rois Peter, blagajnik; Bedman Viktor,
tanišnik kraj. org. K. D. Z. v Pesnici. — Pri-
pis: Potrpite se, da sta imenovana sodruga
pošteno odračunala članske prispevke! —
Osrednje taništvo K. D. Z. v Ljubljani.

Slivnica pri Mariboru.

Naš gostilničar, bogati Lesiak, je tudi
že menda pozabil, da mu ljudje za 2 K na
dan ne morejo delati, posebno še ne, če
mora hlapec ali delavec živeti še svojo
mater in brate in sestre, ki sami ne morejo
zaslužiti. Gospod Lesiak, ali se vam res
nič ne smili Vaši ljudje, ki vam zastoni
garaio, ali res nimate 1 mečna koruze za
nje, da bi vsaj koruznih žgancev ne stra-
dali. Ali res mislite, da za uboge ljudi ni
prostora na svetu. Upamo, da zado-
stuje to!

Naročnikom!

Nekateri naročniki se jeze, ker smo
jim poslali položnice, češ, da so list že
davno plačali. Mi smo poslali položnice
vsem brez izjeme, kdor je že plačal, naj to
da naprej prijatelju, da se naroči na naš
list.

Uprava »Ljud. Glasu«.

Shodi K. D. Z.

KDZ. priredi z nastopnim dnevnim
redom: 1. Ljudsk shod, 2. vpisovanje v
krajeno organizacijo KDZ.; naslednja
zborovanja po Sloveniji:

V nedeljo, 1. agusta:

V Mokronogu ob 9. uri dopoldne na
trgu.

V Št. Rupertu ob 3. uri popoldne na
Veseli gori pri Škarjaku.

Zaupniki, skrbite za obilno udeležbo.
Na teh shodih se bo tudi razpravljalo o
občinskih volitvah, zato so zelo važni.

Osrednje taništvo K. D. Z.

§ Iz naše države. §

Belgrajska vlada je odstopila. Priča-
kovalo se je to že dolgo časa, ker so po-
stali klerikalci zadnje čase v vladi silno
nesramni in bi radi sami vodili volitve.
Sedaj so pa spoznali, da vendarle nimajo
dovolj moči sami, zato bo ostalo najbrže
vse pri starem. Vlado bo sestavil zopet
Vesnič, v ministrstvu bodo pa ostali isti,
kot so bili doslej.

Parlament rešuje sedaj drugo branje
volivnega zakona. V nekaj dneh bo to
končano, potem bomo imeli vsaj volilni
red. Nato pridejo na vrsto mirovne po-
godbe, potem pa nov proračun.

Ljubljanska vlada, ki sestoji sedaj iz
7 zagrizenih klerikalcev, bo sedaj morala
odstopiti in nekaj poverjenjskih mest dobe
liberalci. Ostalo bo pa seveda pri starem.

Ogromne davke nam hoče naprtiti
klerikalna vlada. V prihodnji številki iz-
pregovorimo več o tem.

Nadzorništva za delo in obrt se usta-
nove po vsi naši državi. V Sloveniji bodo
taki nadzorniki v Ljubljani in v Mariboru.

Občinske volitve se vrše gotovo v oktobru.

Volitve za državni zbor se vrše novembra vsaj liberalci zahtevajo to. Najboli se jih branijo staroradikalci in slovenski klerikalci.

Od vojaške službe morejo biti oproščeni le tisti, ki plačujejo letno vsaj 20 K nenosrednega davka. Vsi drugi prosijo zaman. Škandal! Tako se dela tedaj, kadar so na vladi »ljudski prijatelji« klerikalci.

Šolnina na srednjih šolah obvezna. Ministrstvo je odredilo, da morajo v bodoče vsi dijakii srednjih šol brez izjeme plačati šolnino, ki znaša za nižje razrede 80 kron, za višje pa 160 kron. Sin reveža pod klerikalno vlado sploh ne bo mogel več v šole.

Tako skrbi vlada za verižnike! Mariborski trgovci so dobili ameriški sladkor kilogram po 32 kron. Hoteli so ga prodati kilogram po 35 kron, toda pokrajinska vlada je baie trgovcem prepovedala tako ceno prodajo. češ, da bi drugi trgovci, ki so si nakupili sladkor z namenom, da ga prodajo po 80 kron, pri teh cenah preveč izgubili. Kaj kmet in delavec, glavno je verižniški trgovec! Ali mislite, gospoda, da bodo kupovalci vse pogoltnili in pozahili?

Možete obdržati svojo lepoto? Možete imeti kakor baržun mehko kožo? Možete solnčnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarujočo pomado! Občudovani bodete! Zavidanil lonček 9 K, No. III močnejše vrste 12 K. K temu Fellerjevo najfinejšo lilijno: mlečno milo 16 K.

Možete imeti lepe, zdrave lase?

Fellerjeva prava Elza Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prhljaj, prerano osivenje! Zabranil plešo! 1 lonček 9 K, No. III 12 K. K temu močno terovno milo za umivanje glave 8 K. Sampon 1 K. Mazilo za brke 2 K 50 v. in 3 K.

Mučijo Vas kurja očesa?

Fellerjev pravi turistovski obliz učinkuje brez bolečin, hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih oces več! Nobenih žuljev! Nobene trde kože! Mala škatljica 4 K., velika

škatljica 6 K.

Želite še kaj?

Fellerjeve Elza umivalne pastilje (Kolonjska voda, 1 škatljica 7 K.

Fellerjev usipalni prašek proti potenju, 1 škatljica 6 K. Fellerjev mentolni črtik zoper glavobol, 1 škatljica 4 K.

Fellerjev Elza fluid, 6 dvojnati ali 2 veliki špecijski steklenici 36 K.

Najboljši parfüm z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 11 K.

Močna Francovka v steklenicah po 8 K in 22 K. Omot in poštnina posebej a najceneje.

EUGEN V. FELLER, ljekarnar

Stubica Donja

Elza trg Nr. 334 (Hrvatska).

7 oseb je utonilo v nedeljo v Zagrebu, ko se je vse kobalo v Savi.

Nemci so pokvarili železniško progo pri Cimureku, da je skočil s tira osebni vlak, ki je vozil iz Maribora v Ljutomer.

Cene na železnicah se bodo zopet zvišale s 1. avgustom. To se je zgodilo, ko je bil železnični minister klerikalec dr. Korošec.

Po svetu.

Mirovna konferenca

je ukazala, da moramo mi izprazniti Radgono in odpraviti hoče demarkacijsko črto na Koroškem. Naj izženejo preje D'Annunzia iz Reke in prepodijo Lahe iz Primorja, ki moré tam naše ljudi in požigajo naše imetje. Vrana vrani ne izključi oči.

V Italiji

še vedno ni miru. Nered je velikanski in vsa država čaka le na — revolucijo, ki je neizogibna.

Poljake

so Rusi popolnoma premagali in prosijo miru.

Grki

zmagujejo nad Turki. Vzeli so jim Odrin.

Listnica uredništva in tajništva.

Store pri Celju. Neki sodrug nam naznania, da ne more več plačevati naročnine za »Ljudski glas«, ker mu je predrag. Vemo, da delavstvo dandanes težko živi, vendar 4 krone na mesec na vsak lahko utrpí — če hoče. Pol kilograma slabega kruha si lahko utrpí na mesec za tisk, ki se bori za tvojo boljšo prihodnost. Pa — morebiti si hočeš kupiti za te 4 K čašnice, ki ti več škoduje, nego koristi.

G. P. Liboje-Petrovče, K 24. — za naročnino preieli.

Članom podružnice Gorje na znanje. Članske prispevke se plačuje vsako prvo in zadnjo nedeljo v mesecu pri blaginiku v Spodnjih Gorjah. Tistemu, ki ne plača, se list z 1. avgustom ustavi. — Odbor.

T. D. Gradac. Poizvedeli bomo v lekarnah. Odeovor sledi v prihodnji številki.

S Koroškega nam je poslal neki sodrug pismo za donis v listu, nemoogoče je na razbrati iz pisma, odkod je in tudi brez podnisa je, zato tega ne moremo porabiti. Pišite boli razločno in podpišite se, vaše ime ostane itak tajno.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj kako tu ublažujejo bolečine in utrujajo telo masaže s Fellerjevim praviim Elza-fluidom! 6 dvojnati ali 2 veliki špecijski steklenici 36 kron.

Potrebovali bi odvajajoče, želodec okrepčujoče sredstvo? Poslužite se je Fellerjevih pravih Elza-kroglic; 6 škatljic 18 kron. Omot in poštnina posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 358, Hrvatska. F.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontpujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši-podgane stenice-šturki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljaate moje najboljše preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 10.—, za podgane in miši K 10.—; za šturke K 10.—, a posebno močna vrsta K 20.—; posebno močna tinktura za stenice K 10.—; uničevalec molje K 10.—; prašek za uši v obleki in perilu K 6.— in 10.—; proti mravljam K 10.—; proti ušem pri perutnini K 10.—; prašek proti mršesom K 6.— in 12.—, proti ušem pri ljudeh K 5.— in 10.—; mazilo za uši pri živalih K 6.— in 10.—; tinktura proti mršesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10.—; mazilo proti garjam K 10.—

Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 45., Petrinjska ulica 3.

Sodrug!

Vlagajte svoje prihranke v lastno hranilnico!!

Poštni čekovni račun št. 10.532.

Telefon interurban št. 178.

KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO

sprejema v svojem hranilnem oddelku hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 4%.

Večje hranilne vloge (nad tisoč kron), katerih vlagatelji se obvežejo, da dvignejo zneske iz te vloge šele po polletni odpovedni dobi, obrestuje po čistih 4 1/2%. Za varnost hranilnih vlog jamči blagovna zaloga, ki znaša po polletni bilanci okrog 10 milijonov kron, društvena posestva, ki reprezentirajo vrednost nad 2 milijona kron, kakor tudi skladi, rezervni, deležni in dr.

Vloge sprejemajo in izplačujejo

vse podružnice Konsumnega društva za Slovenijo, ki so:

V Spodnji Šiški v Ljubljani; na Glincah pri Ljubljani; v Ljubljani: Bohoričeva ul., Sodna ul., Krovovski nasip; Rožna dolina (obč. Vič); v Trzinu na Gorenjskem; na Savi (obč. Jesenice) na Gorenjskem; na Jesenicah (pri Ferjanu); Koroška Bela-Javornik; Borovnica; Radovljica; Kranjska gora; Mojstrana; Celje; Šoštanj; na Koroškem: Guštanj, Prevalje, Mežica, Črna L., Črna L., Pliberk; Maribor; Litija; Št. Lovrenc na Pohorju; Kamnik; Pragersko; Križe pri Trzinu; Sv. Ana pri Trzinu; Gorje pri Bledu; Store pri Celju; Fala nad Mariborom; Ruše nad Mariborom; Rogaška Slatina; Radeče-Zidanmost; Poljčane.

Še podrobnejša pojasnila podajajo zaupniki v navedenih podružnicah ali pa osrednja pisarna Konsumnega društva za Slovenijo, ki je v Ljubljani, Spodnja Šiška, Kolodvorska cesta 208.

Pisma naj se pošilja pod naslovom: Ljubljana, poštni predal 13.

Društvo ima na razpolago poštno položnice, s katerimi zamorejo vložniki denarne pošiljate pošiljati tudi naravnost v osrednjo blaginjo.